

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: TRI/ASEAN/0001

ชื่อโครงการ: “ASEAN” การบูรณาการการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมผ่านหลักสูตรการท่องเที่ยว
ในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาประเทศเวียดนามและ
ประเทศกัมพูชา

ชื่อนักวิจัย: นางอารีย์ ธีรสัตยาพิทักษ์

คณะกรรมการบริการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail address: aree2507@gmail.com

ระยะเวลาโครงการ: 1 มิถุนายน 2553 – 31 พฤษภาคม 2554

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การจัดการหลักสูตรการบริการและการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยในประเทศเวียดนามและประเทศกัมพูชา, จุดอ่อนและจุดแข็งของการจัดการหลักสูตร, เสนอแนวทางการบูรณาการการศึกษาวัฒนธรรมข้ามชาติไว้ในหลักสูตรการบริการและการท่องเที่ยวในมหาวิทยาลัยของประเทศเวียดนามและประเทศกัมพูชาและแนวทางการสร้างความร่วมมือของสถาบันการศึกษาในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือการวิจัยคือ การวิจัยเอกสาร การสำรวจตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามและการจัดประชุมเฉพาะกลุ่ม ที่กรุงฮานอย และเมืองไทเหมียน ประเทศเวียดนามและกรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้โปรแกรมสถิติทางคอมพิวเตอร์และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นักวิจัยจะพิจารณาเนื้อหาการวิเคราะห์โดยเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการศึกษา และอภิปรายผลการศึกษาโดยใช้การบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าปัจจุบันประเทศเวียดนามมีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรการบริการและการท่องเที่ยวในระดับปริญญาตรีรวม 40 แห่งและประเทศกัมพูชามีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนี้รวม 25 แห่ง หลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั้งสองประเทศจะมุ่งเน้นในด้านการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยในประเทศเวียดนามและประเทศกัมพูชาไม่สามารถผลิตบัณฑิตได้เพียงพอต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การจัดการหลักสูตรใน

มหาวิทยาลัยของทั้งสองประเทศประสบกับอุปสรรคคล้ายคลึงกันในเรื่องคุณภาพบุคลากร งบประมาณในการบริหารจัดการหลักสูตร คุณภาพการจัดเรียนการสอน และหลักสูตรที่เปิดสอนไม่ได้ตอบสนองต่อการขาดแคลนบุคลากรในอุตสาหกรรมอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ตัวอย่างหลักสูตรที่ใช้ในการศึกษานี้ทั้งหมดไม่มีการบูรณาการการเรียนรู้วัฒนธรรมข้ามชาติในกลุ่มสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) หรือ ASEAN Culture โดยเปิดเป็นรายวิชาเดี่ยวไว้ในหลักสูตร แนวทางในการบูรณาการการศึกษาวัฒนธรรมข้ามชาติไว้ในหลักสูตรการบริการและการท่องเที่ยวในมหาวิทยาลัยของประเทศเวียดนามและประเทศกัมพูชาคือ บูรณาการการศึกษาดังกล่าวไว้ในหมวดวิชาชีฟสำหรับประเทศเวียดนามและในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับประเทศกัมพูชา อย่างไรก็ตามหลักสูตรการบริการและการท่องเที่ยวที่เปิดสอนรายวิชาการศึกษาวัฒนธรรมข้ามชาติในกลุ่มสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) (ASEAN Culture) ของทั้งสองประเทศ ควรมีการกำหนดคำอธิบายรายวิชาที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้แนวทางที่เหมาะสมในการสร้างความร่วมมือของสถาบันการศึกษาในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและการแลกเปลี่ยนทางวิชาการร่วมกัน มหาวิทยาลัยในประเทศเวียดนามเห็นว่าสถาบันการศึกษาควรเพิ่มความร่วมมือในการจัดประชุมวิชาการและสัมมนาร่วมกัน, ควรมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างสถาบัน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร และมหาวิทยาลัยในอาเซียนควรมีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนแบบทางไกลด้านการจัดการ การบริการและการท่องเที่ยว (Distance Learning Curriculum in Hospitality and Tourism Management) โดยนักศึกษาจะได้รับปริญญาร่วมสาขาการท่องเที่ยวอาเซียนจากมหาวิทยาลัยในอาเซียนที่รับผิดชอบ ขณะที่มหาวิทยาลัยในประเทศกัมพูชาเห็นว่ารัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียนควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในอาเซียนในทุกด้าน, มหาวิทยาลัยในอาเซียนควรมีการประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการร่วมกันอย่างสม่ำเสมอและอาเซียนควรมีการให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณ เทคโนโลยีและวิชาการแก่มหาวิทยาลัยในประเทศที่ด้อยกว่า

คำสำคัญ: การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม, กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, หลักสูตรการบริการและ
การท่องเที่ยว

ABSTRACT

Project Code: TRI/ASEAN/0001

Project Title: Learning Each Other Through ASEAN Tourism Education:
The Case of Vietnam and Cambodia

Investigator: Aree TIRASATAYAPITAK
The Faculty of Hospitality and Tourism, Prince of Songkla University

E-mail address: aree2507@gmail.com

Project duration: 1 June 2010 – 31 May 2011

This research study aimed to examine the current management situations of the hospitality and tourism curricula of universities in Vietnam and Cambodia by analyzing the weaknesses and strengths of the curriculum management and propose the guidelines to integrate the study of ASEAN culture in the hospitality and tourism curricula of the universities in Vietnam and Cambodia as well as the guidelines to establish the collaboration among universities in ASEAN to strengthen the good understanding and academic exchange. The research conducted was qualitative and quantitative study. The documentary research, questionnaires and the focus group meetings, held at Hanoi and Thai Nguyen, Vietnam and Phnom Penh, Cambodia, were used as the research tools. The Computer Statistical Analysis Program was employed to analyze the quantitative data and content analysis was used to study the qualitative data. The researcher considered the content in relation to the study objectives and the conceptual frameworks. Results of the analysis were explained in the descriptive presentation.

The results of the study currently revealed that there are 40 universities in Vietnam and 25 universities in Cambodia that offer the hospitality and tourism curricula at Bachelor Degree level. The university curricula of both countries emphasize upon the Business Administration. The number of graduates from universities in Vietnam and Cambodia are inadequately supply the needs for the

tourism industry. The curricula management of the universities in both countries has encountered the comparable difficulties in terms of the quality of instructors, inadequate budget for the curricula management and administration, the quality of teaching arrangements and the improper curricula designed to fulfill the shortage of professional capacity in the industry. In addition, the overall exemplars of the hospitality and tourism curricula reviewed in this study do not include the ASEAN culture as a distinct subject in the curricula. The guidelines to integrate the study of ASEAN culture in the hospitality and tourism curricula of the universities in Vietnam and Cambodia are to integrating such subject in the professional knowledge for Vietnam and in the general education for Cambodia. Nevertheless, the hospitality and tourism curricula that provide the subject of ASEAN Culture in both countries should establish the comparable course description. In addition, the universities in Vietnam proposed the guidelines to establish the collaboration among universities in ASEAN to strengthen the good understanding and academic exchange that academic institutes should increase the collaboration in arranging the academic meeting and seminars together, exchange the teaching staff and students among institutes and use English as a common language in communication and universities in ASEAN should provide distance learning curriculum in Hospitality and Tourism Management and the joint degree in ASEAN tourism would be granted by responsible universities. In the meanwhile, universities in Cambodia affirmed that the governments of ASEAN member countries should promote the collaboration among universities in all aspects. Universities in ASEAN should collaborate in doing the public relations and exchanging regularly the academic data resources and ASEAN should support the universities in poorer countries the budget, technology and academics.

Key words: ASEAN culture, The ASEAN Economic Community, Hospitality and Tourism curricula